

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 25-01-2021 r.

Adam Bodnar

IV.510.75.2020

**Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 13 listopada 2020 r. oraz pismo z dnia 21 grudnia 2020 r. (BPS.DKS.KU.0401.27.2020), przesłane Rzecznikowi Praw Obywatelskich w związku z pracami Komisji Ustawodawczej Senatu RP nad inicjatywą ustawodawczą dotyczącą projektu ustawy o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (druk senacki nr 185, druk senacki nr 185 S), uprzejmie informuję, iż w mojej ocenie zarówno pierwotnie projektowana zmiana art. 104a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jak i projektowany aktualnie art. 96b korespondują z przedmiotem rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie: P 19/16 (wyrok z dnia 29 kwietnia 2020 r.).

Problem konstytucyjny w tamtej sprawie w istocie dotyczył braku możliwości ubiegania się przez stronę pozwaną w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zwolnienie od kosztów sądowych. Pierwotnie projektowana zmiana ustawowa wyraźnie zawężyła wyłączenie możliwości ubiegania się o zwolnienie od kosztów w elektronicznym postępowaniu upominawczym do sytuacji powoda. Wyłączenie stosowania przepisów art. 100-103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w świetle projektowanej treści art. 104a ustawy, miało nie dotyczyć strony pozwanej w elektronicznym postępowaniu upominawczym, co ostatecznie pozwoliłoby na objęcie jej gwarancjami wynikającymi z konstytucyjnego prawa do sądu. Podobnie samo obciążenie Skarbu Państwa wydatkami w elektronicznym postępowaniu upominawczym (projektowany art. 96b ustawy) stanowi przejaw dążenia do umożliwienia pozwanemu należytego skorzystania z drogi sądowej, bowiem to właśnie wydatki, stanowiły realne, fiskalne obciążenie pozwanego na tym etapie postępowania, które mogło niweczyć skuteczną obronę w prowadzonym w tym trybie procesie.

W związku z powyższym, Rzecznik Praw Obywatelskich do przedłożonych projektów nie zgłasza uwag.

Z poważaniem,

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/